
Saksnr: 2020/75285-30
Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalet		
Fylkestinget		

Forvaltningsrevisjon av tilskotsforvaltning i Vestland fylkeskommune - Revisjonsrapport

Forslag til innstilling

På bakgrunn av gjennomført forvaltningsrevisjon av tilskotsforvaltning i Vestland fylkeskommune ber fylkestinget fylkesdirektøren syta å:

1. Utarbeide ei rutine for jamleg evaluering av tilskotsordningane med omsyn til om dei bidreg til dei føremåla fylkeskommunen har definert. Kva ordningar som blir evaluert bør vere basert på ei risikovurdering.
2. Sikre at vurderingskriterium for tilskotsordningar er tydelege med omsyn til målgruppe for ordningane, kriterium for tildeling og kriterium for korleis støttebeløp blir fastsett.
3. Utarbeide felles rettleiing, rutinar og sjekklister til bruk i tilskotsforvaltning, som blir brukt på tvers av avdelingane i fylkeskommunen, og som bidrar til å sikre at tildeling av tilskot er i samsvar med reglane i forvaltningslova og god forvaltningsskikk.
4. Sikre at tildeling av tilskot blir gjort i samsvar med forvaltningslov og god forvaltningsskikk, under dette mellom anna
 - a. Dersom fylkeskommunen skal halde fram med å tildele driftstilskot til kunst, kultur og idrett som del av budsjettprosessen til fylkestinget og ikkje etter reglane om enkeltvedtak, bør det gjerast ei juridisk vurdering av dette.
 - b. Vurdere korleis ein skal sikre at krav i forvaltningslova og prinsippa om god forvaltningsskikk blir følgt ved tildeling av midlar til søknadar som er komne inn utanom opne søknadsrunder
5. Utarbeide system for å sikre at avdelingar på tvers kan ha oversikt over kva tilskotsmottakarar som har søkt og fått midlar frå ulike ordningar, samt utarbeide rutinar for samhandling og koordinering på tvers av avdelingar
6. Utarbeide felles rettleiing og legge til rette for erfaringsdeling på tvers av avdelingar knytt til vurderingar opp mot statsstøtteregulverket
7. Utarbeide felles rettleiing og rutinar for habilitetsvurderingar som inneheld omtale av
 - a. at habilitet skal vurderast for kvar enkelt søknad og at vurderinga skal dokumenterast sjølv om det ikkje blir identifisert inhabilitet
 - b. kva forhold/relasjonar som kan medføre inhabilitet
 - c. korleis søknadar skal handsamast ved identifisert inhabilitet, inkludert problemstillingar knytt til konkurranseaspektet ved vurderingar av andre søknadar ved identifisert inhabilitet knytt til ein av søknadane
8. Sikre at manglande rapportering frå tilskotsmottakarar blir følgt opp

9. Gjennomføre risikovurderingar knytt til behov for nærare oppfølging av tilskotsmottakarar
10. Gjennomføre stikkprøver eller andre kontrolltiltak for å sikre at skriftlege rutinar blir etterlevd i praksis
11. Fylkestinget ber også om at fylkesdirektør lagar ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.03.2022 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Samandrag

Deloitte har no gjort ferdig forvaltningsrevisjon av tilskotsforvaltning i Vestland fylkeskommune og revisjonsrapport er levert. Føremålet med denne saka er at kontrollutvalet skal handsame rapporten og vedta innstilling til fylkestinget som gjer endeleg vedtak.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorråddevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Rapport frå forvaltningsrevisjon av tilskotsforvaltning i Vestland fylkeskommune

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Kontrollutvalet i Vestland fylkeskommune vedtok i møte 10.05.2021 å be Deloitte gjennomføre forvaltningsrevisjon av tilskotsforvaltning i Vestland fylkeskommune. Av den godkjende prosjektplanen går det fram at forvaltningsrevisjonen har slikt føremål:

«Føremålet med forvaltningsrevisjonen har vore å undersøkje om Vestland fylkeskommune har tilfredsstillande system, rutinar og prosessar for tilskotsforvaltning.»

Med bakgrunn i føremålet er det utarbeidd følgjande problemstillingar som er undersøkt:

- 1) *Kva ulike tilskotsordningar forvaltar avdeling for innovasjon og næring, avdeling for kultur, idrett og inkludering, og avdeling for strategisk utvikling og digitalisering? Under dette også:*
 - a) *Kva tilskotsordningar forvaltar avdelingane på vegne av andre, t.d. statlege aktørar, og kva tilskotsordningar er finansiert med fylkeskommunen sine egne midlar?*
 - b) *Kva målgrupper er dei ulike tilskotsordningar retta mot (næring/frivillige/private aktørar)?*
- 2) *I kva grad er det etablert tydelege mål/føremål og vurderingskriterium for tilskotsordningane? Under dette:*
 - a) *Ligg det føre tydelege mål/føremål for tilskotsordningane?*
 - b) *Ligg det føre skriftlege tildelingskriterium/vurderingskriterium for tilskotsordningane?*
 - c) *Er informasjon om tilskotsordningane sine mål/føremål og vurderingskriterium/kriterium for tildeling offentleg tilgjengeleg for søkjararar?*
 - d) *I kva grad opplever dei som er involvert i tilskotsforvaltninga at det ligg føre vurderingskriterium som gjer det enkelte for dei å vurdere*
 - i) *Om søknadar om tilskot er støtteverdige eller ikkje?*
 - ii) *Korleis det skal prioriterast mellom støtteverdige søknadar, dersom søknadstilfang/beløp er høgare enn tilgjengelege midlar?*
- 3) *Er det etablert system og rutinar for å sikre at sakshandsaminga i samband med tildeling av tilskot er tilfredsstillande? Under dette:*
 - a) *Er det gjort ei tydeleg fordeling av roller og mynde mellom administrasjonen og politisk nivå når det gjeld tildeling av midlar?*
 - b) *Er det etablert system og skriftlege rutinar for å sikre etterleving av sentrale krav til sakshandsaminga i forvaltningslova og ev. interne retningslinjer knytt til tilskotsforvaltning?*
 - c) *Er det etablert rutinar for å be om tilbakemelding frå søkjar dersom det blir gjort vesentleg avkorting i søknadsbeløp, under dette revidert finansieringsplan og stadfesting på at tiltaket er gjennomførbart?*
 - d) *Er det etablert tilstrekkelege rutinar for koordinering og samhandling mellom avdelingane i fylkeskommunen, i tilfelle der det kan vere aktuelt at fleire avdelingar handsamar søknadar om tilskot til same verksemd eller føremål?*
- 4) *I kva grad er det etablert rutinar for å sikre at habilitetsspørsmål blir vurdert og at søknadar om tilskot ikkje blir behandla av ugitte personar? Under dette:*
 - a) *Er det etablert rutinar som skal sikre at det for kvar enkelt søknad blir gjort ei vurdering av habilitet?*
 - b) *Er det etablert retningslinjer for kva forhold (relasjonar og handlingar) som kan medføre inhabilitet etter forvaltningslova?*
 - c) *Er det etablert rutinar som skal sikre at habilitetsvurderingar blir dokumentert?*
 - d) *Er det etablert rutinar som gir føringar for korleis søknadar skal bli handsama når det er identifisert inhabilitet?*
- 5) *I kva grad har Vestland fylkeskommune eit tilfredsstillande system for å følgje opp at tildelte midlar blir brukt i samsvar med føresetnadene? Under dette:*
 - a) *Bli det stilt krav til rapportering om bruken av tildelte midlar og er krava tydeleg kommunisert til tilskotsmottakarane?*

- b) *I kva grad blir det gjennomført risikovurderingar med omsyn til behov for oppfølging av tilskotsmottakarar?*
- c) *Blir rapportering frå tilskotsmottakarane systematisk gjennomgått og vurdert av fylkeskommunen for å sikre at tilskotsmottakarar rapporterer i samsvar med krava?*
- d) *Er det etablert tilfredsstillande rutinar for å følgje opp manglande/ikkje tilstrekkeleg rapportering frå tilskotsmottakarar?*
- e) *Er det etablert rutinar for å krevje tilbakebetaling av tilskotsmidlar dersom tilskot ikkje er nytta i samsvar med føresetnadar?*
- f) *Er det etablert rutinar for å stanse tildeling av tilskot ved mistanke om mislegheiter og/eller at midlane ikkje blir brukt i samsvar med føresetnadane?*
- 6) *I kva grad er den faktiske tilskotsforvaltninga tilfredsstillande i eit utval tilskotstildelingar?*
Under dette:
- a) *Er kriterium for tildeling/vurdering følgt og dokumentert?*
- b) *Er sentrale krav i forvaltningslov og ev. interne retningslinjer følgt?*
- c) *Er det gjort dokumenterte habilitetsvurderingar?*
- i) *Ved ev. inhabilitet, er sakshandsaminga og vedtak delegert til personar som ikkje er inhabile etter forvaltningslova?*
- d) *I kva grad er tilskotsmottakarane sin bruk av tilskotsmidlar følgt opp av fylkeskommunen i utvalte tilskotstildelingar? Under dette:*
- i) *Er det rapportert i samsvar med krava i tildelingsbrevet/regelverket for ordninga?*
- ii) *Er ev. mangelfull rapportering følgt opp av fylkeskommunen, og ev. korleis?»*

Av rapporten går det fram at Deloitte har gjort slik avgrensing i arbeidet

«Denne forvaltningsrevisjonen har omfatta til saman seks tilskotsordningar som blir forvalta i avdeling for innovasjon og næring, avdeling for kultur, idrett og inkludering, og avdeling for strategisk utvikling og digitalisering. Kontrollutvalet har vore involvert i utveljinga av tilskotsordningar som har vore omfatta av revisjonen. Følgjande tilskotsordningar har vore undersøkt:

- Tilskot til innovasjon og næringsutvikling i Vestland, HNV-midlar (avdeling for innovasjon og næringsutvikling)*
- Partnerskapsmidlar (avdeling for innovasjon og næringsutvikling)*
- Tiltakspakke Vestland (avdeling for innovasjon og næringsutvikling). På bakgrunn av at dette er ei ekstraordinær tilskotsordning knytt til koronapandemien har ikkje revisjonen gjennomført stikkprøvegjennomgang av tildelingar innanfor denne ordninga. Revisjonen har vidare berre sett på den delen av tilskotsordninga som rettar seg mot reiselivet.*
- Driftstilskot til kunst, kultur og idrett (avdeling for kultur, idrett og inkludering)*
- Inkludering og mangfald (avdeling for kultur, idrett og inkludering)*
- Tilskot til drift av miljøorganisasjonar (avdeling for strategisk utvikling og digitalisering)*

Vedtakskompetanse

Det er kontrollutvalet som har ansvar for å gjennomføre slike revisjonar. Det er likevel fylkestinget som har avgjersmynde i saka, etter innstilling frå kontrollutvalet, når revisjonsrapport ligg føre, jf. kommunelova § 23-3.

Vurderingar og verknader

Deloitte har no gjort ferdig forvaltningsrevisjon av tilskotsforvaltning i Vestland fylkeskommune, revisjonsrapport er levert og ligg ved. Rapporten har vore send til uttale til fylkesdirektøren og uttalen går fram av vedlegg 1 i rapporten.

Deloitte har i denne forvaltningsrevisjonen nytta dokumentanalyse, intervju, stikkprøvegjennomgang og verifiseringsprosessar som metodar. Etter sekretariatet si vurdering har Deloitte levert ein sær god rapport som er i samsvar med kontrollutvalet si bestilling.

Sekretariatet har merka seg at Deloitte m.a. konkluderer slik i punkt 9 «Konklusjon og tilrådingar»:

«Fylkeskommunen forvaltar ei rekke ulike tilskotsordningar som totalt sett utgjer betydelege midlar. På fleire område er tilskot eit viktig verkemiddel for fylkeskommunen for å nå politisk vedtekte mål og strategiar. Det er difor viktig at fylkeskommunen har ei tilfredsstillande tilskotsforvaltning og ein tilfredsstillande internkontroll knytt til tildeling og oppfølging av tilskota. På fleire område har fylkeskommunen utarbeidd gode system og rutinar, men det er også område der det etter revisjonen si vurdering ikkje i tilstrekkeleg grad ligg føre system og rutinar som sikrar ei tilfredsstillande tilskotsforvaltning. Revisjonen si overordna vurdering er også at det med fordel kan utarbeidast meir felles system og rutinar knytt til tilskotsforvaltning i fylkeskommunen, for å sikre ein sams praksis på tvers av avdelingane. Revisjonen vil også påpeike at det i undersøkinga også har blitt avdekka manglande dokumentasjon knytt til fleire av stikkprøvene. Revisjonen finn difor grunn til å påpeike viktigheita av at fylkeskommunen sikrar at sakshandsaming av tilskot blir dokumentert og arkivert.»

Vidare har sekretariatet merka seg at Deloitte i punkt 9 «Konklusjon og tilrådingar» tilrår at Vestland fylkeskommune sett i verk følgjande tiltak:

- 1) *Utarbeide ei rutine for jamleg evaluering av tilskotsordningane med omsyn til om dei bidreg til dei føremåla fylkeskommunen har definert. Kva ordningar som blir evaluert bør vere basert på ei risikovurdering.*
- 2) *Sikre at vurderingskriterium for tilskotsordningar er tydelege med omsyn til målgruppe for ordningane, kriterium for tildeling og kriterium for korleis støttebeløp blir fastsett.*
- 3) *Utarbeide felles rettleiing, rutinar og sjekklister til bruk i tilskotsforvaltning, som blir brukt på tvers av avdelingane i fylkeskommunen, og som bidrar til å sikre at tildeling av tilskot er i samsvar med reglane i forvaltningslova og god forvaltningsskikk.*
- 4) *Sikre at tildeling av tilskot blir gjort i samsvar med forvaltningslov og god forvaltningsskikk, under dette mellom anna*
 - a. *Dersom fylkeskommunen skal halde fram med å tildele driftstilskot til kunst, kultur og idrett som del av budsjettprosessen til fylkestinget og ikkje etter reglane om enkeltvedtak, bør det gjerast ei juridisk vurdering av dette.*
 - b. *Vurdere korleis ein skal sikre at krav i forvaltningslova og prinsippa om god forvaltningsskikk blir følgt ved tildeling av midlar til søknadar som er komne inn utanom opne søknadsrunder*
- 5) *Vurdere å utarbeide system for å sikre at avdelingar på tvers kan ha oversikt over kva tilskotsmottakarar som har søkt og fått midlar frå ulike ordningar, samt utarbeide rutinar for samhandling og koordinering på tvers av avdelingar*
- 6) *Utarbeide felles rettleiing og legge til rette for erfaringsdeling på tvers av avdelingar knytt til vurderingar opp mot statsstøtteregelverket*
- 7) *Utarbeide felles rettleiing og rutinar for habilitetsvurderingar som inneheld omtale av*
 - a. *at habilitet skal vurderast for kvar enkelt søknad og at vurderinga skal dokumenterast sjølv om det ikkje blir identifisert inhabilitet*
 - b. *kva forhold/relasjonar som kan medføre inhabilitet*
 - c. *korleis søknadar skal handsamast ved identifisert inhabilitet, inkludert problemstillingar knytt til konkurranseaspektet ved vurderingar av andre søknadar ved identifisert inhabilitet knytt til ein av søknadane*
- 8) *Sikre at manglande rapportering frå tilskotsmottakarar blir følgt opp*
- 9) *Gjennomføre risikovurderingar knytt til behov for nærare oppfølging av tilskotsmottakarar*
- 10) *Gjennomføre stikkprøver eller andre kontrolltiltak for å sikre at skriftlege rutinar blir etterlevd i praksis.*

Konklusjon

Kontrollutvalet har eit særskilt ansvar for å følgje opp at fylkestinget sine vedtak i samband med handsaming av revisjonsrapportar vert følgd opp. Det vert vist til Kommunelova § 23-2, e) der det står dette:

«kontrollutvalget skal påse at

e) vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandling av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.»

Forslag til innstilling i saksframlegget, byggjer på forslag til tiltak i rapporten. Det vert dessutan tilrådd at fylkesdirektøren vert beden om å lage ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.03.2022 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.